به نام خدا – امتحان پایانی درس معماری کامپیوتر – دانشگاه صنعتی شریف – تیرماه ۱۳۹۹ – وقت ۶۰ دقیقه

توجه: امکان انتخاب چند جواب برای یک سوال وجود دارد. به ازای گزینه درست ۳ امتیاز مثبت و به ازای هر گزینه غلط یک امتیاز منفی در نظر گرفته خواهد شد.

سوال ۱.

در یک سیستم حافظهٔ مجازی از نوع قطعه _صفحهای، بخشی از جدول TLB به صورت زیر است. اگر تعداد کلمات هر صفحه 4096 باشد، حجم حافظه مجازی چند برابر حافظه اصلی است؟

←4 →	←12→	←12 →
قطعه	صفحه	بلوک
1	2FF	012
5	02A	2A5

- 4	-		
- 1	6	11	
	v	11	

8 (

400

2 (4

سوال ۲.

یک cache با ساختار 2- way set associative و با گنجایش 4 بلوک 4 کلمهای موجود است. اگر اعداد زیر آدرس 4 کلمههایی باشند که به ترتیب از چپ به راست توسط پردازنده تولید می شوند، کدام آدرس ها منجر به Miss در 4,7,8,12,15,6,14,18,16

cache در ابتدا خالی است و انتخاب بلوک برای جایگزیتی به روش Least Recently Used) LRU) انجام می شود.

7.15.6.14 0

4.7.12.6()

8.12.18.16 (

4.8.12.18 (7

سوال ۳.

در یک پردازنده، حافظه نهان متشکل از دو سطح L_1 و L_2 است که نرخ برخورد آنها به ترتیب 9.0 و 9.0 زمان دسترسی به آنها به ترتیب 9.0 و 9.0 نانوثانیه است. اگر زمان دسترسی به حافظه اصلی سیستم 9.0 نانوثانیه باشد، متوسط زمان دسترسی به حافظه در چنین سیستمی چند نانوثانیه است؟

سوال ۴.

یک کامپیوتری با ۸ گیگابایت حافظه را درنظر بگیرید که اندازه هر صفحه ۸ کیلوبایت و هر خانه از جدول صفحه ۴ بایت باشد. در صورتیکه این کامپیوتر از جدول چند سطحی استفاده نماید که هر جدول صفحه در یک صفحه ذخیره شود و بخواهیم آدرس مجازی ۴۶ بیتی را به آدرس فیزیکی تبدیل نماییم. برای خواندن یک کلمه ۳۲ بیتی نیاز به چند دسترسی به حافظه نیاز است؟

سوال ۵.

					5 , 20 (T	18 و 3
					6,20(4	6,18
S : Sign F : Frac	: 1 bit ction: 4 bits onent: 3 bits	ەار (Biased) چا	S	E ×2 ^{E-biased} ;	*1.F	و A در نمایش م دد A و B در نمایش م
0	111	0001	σ	0	111	0011
		ابل نمایش	۴) غيرقا	0	m	0010
ست?	کمل ۲، درست <u>نی</u>		ع انجام میشود.	برابر هستند. ل از عمل جم	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا	۷. م مورد با توجه به الگو در هر صورت تعداد عم در این الگوریتم همیش ت
ست؟	کمل ۲، درست نی	فريق	ع انجام میشود. = تعداد عمل تف	برابر هستند. ل از عمل جمع اد عمل جمع	ل جمع و تفریق 4 عمل تفریق قبا , مثبت باشد: تعد	م مورد با توجه به الگو در هر صورت تعداد عم
<u>ست</u> ؟	کمل ۲، درست <u>نی</u>	فريق	ع انجام میشود. = تعداد عمل تف	برابر هستند. ل از عمل جمع اد عمل جمع اد عمل تفریق	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا مثبت باشد: تعد منفی باشد: تعد	م مورد با توجه به الگو در هر صورت تعداد عم در این الگوریتم همیش اگر مضروب فیه عددی اگر مضروب فیه عددی ۸
		فريق جمع	ع انجام میشود. = تعداد عمل تف = تعداد عمل ح	برابر هستند. ل از عمل جمع اد عمل جمع اد عمل تفریق هستند؟	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا مثبت باشد: تعد منفی باشد: تعد ده شده درست ه	م مورد با توجه به الگو در هر صورت تعداد عم در این الگوریتم همیش اگر مضروب فیه عددی اگر مضروب فیه عددی
مع است. نیست.	از تعداد عمل جه (comparator)	فریق جمع کل تفریق بیشتر کی به مقایسه گر	ع انجام میشود. = تعداد عمل ته = تعداد عمل ح میشه تعداد عم non-rest) نیاز	برابر هستند. اد عمل جمع اد عمل تفریق اد عمل تفریق هستند؟ میرانی(oring, هم	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا مثبت باشد: تعد منفی باشد: تعد ده شده درست ه ی آ بیتی به روش ویی به روش غیر	م مورد با توجه به الگو در هر صورت تعداد عم در این الگوریتم همیش اگر مضروب فیه عددی اگر مضروب فیه عددی د مورد از گزارههای داد در ضرب دو عدد دودی در تقسیم دو عدد دودو
مع است. نیست. ه میشود.	از تعداد عمل جه (comparator) استفاد2-input AN	فریق جمع بل تفریق بیشتر ی به مقایسهگر از ۱۲۰ گیت ND	ع انجام میشود. = تعداد عمل تف = تعداد عمل م میشه تعداد عم بتی بدون علامت،	برابر هستند. اد عمل جمع اد عمل تفریق هستند؟ ش Booth، هم مبرانی(oring، هم	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا مثبت باشد: تعد منفی باشد: تعد ده شده درست ه یی ال بیتی به روش ویی به روش غیرج ی دو عدد دودویی	م مورد با توجه به الگو در هر صورت تعداد عم در این الگوریتم همیش اگر مضروب فیه عددی اگر مضروب فیه عددی د مورد از گزارههای داد در ضرب دو عدد دودی در تقسیم دو عدد دودی در مدار ضرب کننده ترکیب
مع است. نیست. ه میشود.	از تعداد عمل جه (comparator) input ANاستفاد عمل جمع جبرانی	فریق جمع بل تفریق بیشتر ی به مقایسهگر از ۱۲۰ گیت ND	ع انجام میشود. = تعداد عمل تف میشه تعداد عم میشه تعداد عم میشه تعداد عم بتی بدون علامت، د عمل تفریق مو	برابر هستند. اد عمل جمع اد عمل تفریق هستند؟ ش Booth، هم مبرانی(oring، هم	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا مثبت باشد: تعد منفی باشد: تعد یی ا بیتی به روش ویی به روش غیر و یی دو عدد دودویی ی دو عدد دودویی	م مورد با توجه به الگودر مر صورت تعداد عمد در این الگوریتم همیش اگر مضروب فیه عددی مورد از گزارههای دار در تقسیم دو عدد دودی در تقسیم دو عدد دودی در تقسیم دو عدد دودی در تقسیم جبرانی (ng
مع است. نیست. ه میشود.	از تعداد عمل جه (comparator) استفاد2-input AN	فریق جمع بل تفریق بیشتر ی به مقایسهگر از ۱۲۰ گیت ND	ع انجام میشود. = تعداد عمل تف = تعداد عمل م میشه تعداد عم بتی بدون علامت،	برابر هستند. اد عمل جمع اد عمل تفریق هستند؟ ش Booth، هم مبرانی(oring، هم	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا مثبت باشد: تعد منفی باشد: تعد ده شده درست ه یی ال بیتی به روش ویی به روش غیرج ی دو عدد دودویی	م مورد با توجه به الگو در هر صورت تعداد عم در این الگوریتم همیش اگر مضروب فیه عددی اگر مضروب فیه عددی د مورد از گزارههای داد در ضرب دو عدد دودی در تقسیم دو عدد دودی در مدار ضرب کننده ترکیب
مع است. نیست. ه میشود. برابر است	از تعداد عمل جه (comparator): Aliput Alاستفاد عمل جمع جبرانی ۴) ۴	فریق جمع کی به مقایسهگر از ۱۲۰ گیت ND ورد نیاز با تعداد	ع انجام میشود. = تعداد عمل تف میشه تعداد عم میشه تعداد عم میشه تعداد عم میشه تعداد عم میشه تعداد عم میشه تعداد عم میشه تعداد عم	برابر هستند. اد عمل جمع اد عمل تفریق هستند؟ مبرانی(Booth هم مبرانی(oring) هم دودویی، تعدا	ل جمع و تفریق ه عمل تفریق قبا مثبت باشد: تعد منفی باشد: تعد یی ام بیتی به روش ویی به روش غیرم ی دو عدد دودویی ی دو عدد دودویی	م مورد با توجه به الگودر مر صورت تعداد عمد در این الگوریتم همیش اگر مضروب فیه عددی مورد از گزارههای دار در تقسیم دو عدد دودی در تقسیم دو عدد دودی در تقسیم دو عدد دودی در تقسیم جبرانی (ng

ميخواهيم ضرب دو عدد 32 بيتي بدون علامت #70E5F867 ×EFB70EIE را انجام دهيم. تعداد عمل جمع مورد

نیاز درصورت استفاده از روش Add&shift و روش Booth به ترتیب کدام است؟

سوال ۱۰.

دو عدد ۱۰۱۰۰۱۰ = A: مضروب و ۱۱۱۰۰۱۱ = B: مضروب فیه به روش Add & Shift درهم ضرب می شوند. B = 1110011 تعداد عملیات جمع کدام است؟

T (T 0 (1

T (F F (T

سوال ۱۱.

هشت دستگاه ورودی از طریق خط وقفه مشترک آمادگی خود را در جهت انتقال داده از دنیای بیرون کامپیوتر به حافظه اعلام میکنند. پردازنده پس از دریافت وقفه و پذیرش آن، جهت تشخیص دستگاه های وقفه دهنده به دستگاهها سرکشی کرده و از طریق خواندن کلمه وضعیت آن ها مشخص میکند کدام دستگاه تقاضای انتقال داده دارد. با مشخص شدن دستگاه مذکور، پردازنده انتقال داده از آن دستگاه به حافظه را از طریق یک فرمان DMA انجام میدهد. کدام عبارت در مورد روش I/O در این سیستم صحیح تر است؟

- ۱) روشی ترکیبی از Interrupted I/O و DMA و DMA است.
- ۲) روشی ترکیبی از Programmed I/O و DMA است.
- ۳) روشی ترکیبی از Interrupted I/O و Programmed I/O است.
- ۴) روشی ترکیبی از Interrupted I/O و Programmed I/O و DMA و DMA است.

سوال ۱۲.

در یک سیستم دیجیتال با مدار کنترل ریز برنامهسازی شده، کل الگوهای متفاوت فعالیت ۳۲ سیگنال کنترلی سیستم ۴۵۰ عدد است. با فرض اینکه حجم ریز حافظه (k (µ Memory) ریز دستور است، استفاده از تکنیک نانو حافظه (Nano memory) چند بیت از حجم ریز حافظه می کاهد؟

fookbits (T rykbits (1

9k bits+faoxrr k bits (f rrk bits (f

سوال ۱۳.

در یک سیستم دیجیتال تعداد سیگنالهای کنترل 200 عدد است. بررسی الگوهای فعالیت سیگنالها در ریز دستورات داخل ریز حافظه، نشان می دهد که امکان افراز این سیگنالها به یک دسته 120 تایی، یک دسته 60 تایی و یک دسته 20 تایی به طوری که در هر دسته فقط یک سیگنال فعال باشد، وجود دارد. اگر حجم ریز حافظه 1M ریز دستور باشد، با استفاده از ریز دستورات عمودی (Vertical microinstructions) چند بیت در ریز حافظه صرفه جویی می شود؟

182M (* 178M ()

۲) بدون اطلاع از قالب ریز دستور قابل تعیین نیست.

سوال ۱۴.

در یک پردازنده با واحد کنترل ریز برنامه سازی شده، تعداد سیگنالهای کنترل ۲۰۰ عـدد، تعـداد کلمـات کنترلـی متفاوت (یا الگوهای متفاوت فعالیت سیگنالها در چارت عملیاتی سیستم) ۵۵ عدد، تعداد شروط متفـاوت در چـارت عملیاتی سیستم) ۱۲ عـدد و حجـم ریزحافظـه ۱۲ (۲۱۰) ریزدسـتور اسـت. بـا فـرض اسـتفاده از تکنیـک ناتوحافظـه عملیـاتی ۱۲ عـدد و حجـم ریزحافظه (Micro-memory) چند کیلوبیت است؟

سوال ۱۵.

در یک ماشین سه آدرسه از شیوههای نشانیدهی مستقیم حافظهای و ثباتی استفاده شده است. حجم حافظه اصلی Υ^{Yo} واحد آدرسپذیر است. اگر تعداد دستورات یک کلمهای برابر تعداد دستورات نیم کلمهای باشد، در آنصورت ماشین دارای چند ثبات همه منظوره است؟

سوال ۱۶.

یک برنامه حاوی فقط سهنوع دستورالعمل ضرب، جمع و ارجاع به حافظه است که بهترتیب ۲۰٪، ۲۰٪ و ۲۰٪ از کل زمان اجرای بین سرعت بیشتر در اجرای این برنامه است؟

- ۱) همه دستورهای از نوع ضرب و ارجاع به حافظه ۴ برابر سریعتر شوند.
  - ۲) همه دستورهای از نوع ضرب و جمع ۳ برابر سریعتر شوند.
    - ۳) فقط دستورهای ضرب ۲۰ برابر سریعتر شوند.
      - ۴) فقط دستورهای جمع ۵ برابر سریع تر شوند.

سوال ۱۷.

در یک کامپیوتر مجموعه دستورالعملها به گونهای تغییر کرده است که ۲۰ درصد زمان یک برنامه ۴ برابر تسریع شده، ۳۰ درصد آن ۲ برابر کاهش سرعت یافته و نیز ۱۰ درصد از دستورات حذف شده است. سرعت این برنامه در حالت جدید نسبت به حالت قبل چه تغییری کرده است؟

٢) سرعت افزايش يافته است.

۱) سرعت بدون تغییر است.

۴) مفروضات برای پاسخ کافی نیست.

٣) سرعت كاهش يافته است.

سوال ۱۸.

در یک کامپیوتر سه آدرسه طول کلمه 16 بیت و دستورات در دو قالب یک کلمهای و دوکلمهای کد می شوند. شیوههای نشانی دهی مستقیم ثباتی (register indirect) و بلافاصله (misser indirect) است. به فرض داشتن 15 دستور یک کلمهای (از حداکثر تعداد ممکن دستورات یک کلمهای استفاده شده است)، حداکثر تعداد دستورات دوکلمهای کدام است؟

سوال ۱۹.

فرض کنید یک سیستم نمایش اعداد ممیز شناور ۱۶ بیتی با فرمت کلی $\times 1/F \times 1/F \times$

سوال ۲۰.

می خواهیم دو ماتریس 4×4 را که هر درایهٔ آن 48 بیتی است با هم جمع کنیم. یک جمع کنندهٔ خط لوله ای طراحی کردهایم که در 9 کلاک دو عدد 98 بیتی را با هم جمع می کند و با فرکانس 1 گیگاهر تز کار می کند. در مقایسه با یک جمع کنندهٔ تمام ترکیبی 98 بیتی که در یک کلاک حاصل جمع را تولید می کند ولی فرکانس کاری آن 100 مگاهر تز است، کدام جمع کننده سریعتر می باشد و چند برابر است؟

سوال ۲۱.

مراحل واکشی و اجرای یک دستور و تأخیر هر مرحله در یک پردازنده بهقرار زیر هستند.

برای بهبود کارایی این خط لوله، واحد Fetch با دو زیر واحد هریک با تأخیر 10ns، واحد Read با دو زیر واحد هریک با تأخیر 8ns، واحد Execute با چهار زیر واحد هریک با تأخیر 10ns و واحد Write با دو زیر واحد هریک با تأخیر 10ns جایگزین میشوند. نسبت کارایی خط لوله جدید نسبت به خط لوله قبلی چیست؟